

17. 7. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci na odloženém dopravním prostředku

Nejvyšší soud ČR se v rozsudku spis. zn. 21 Cdo 2345/2015, ze dne 23. 1. 2017, vyjádřil k právním otázkám předpokladů odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci na odloženém dopravním prostředku použitým pro cestu do zaměstnání a zpět.

Podle ust. § 267 odst. 1 zákoník práce je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu na věcech, které se obvykle nosí do práce a které si zaměstnanec odložil při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním na místě k tomu určeném nebo obvyklém. Škodu na věcech, které zaměstnanec obvykle do práce nenosí a které zaměstnavatel nepřevzal do zvláštní úschovy, je zaměstnavatel zaměstnanci povinen podle ust. § 268 odst. 2 zákoníku práce nahradit do částky 10 000 Kč. Jestliže se zjistí, že škodu na těchto věcech způsobil jiný zaměstnanec nebo došlo-li ke škodě na věci, kterou zaměstnavatel převzal do zvláštní úschovy, je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu v plné výši.

Automobil je běžný dopravní prostředek, ale ne věc obvykle nošená do zaměstnání

Za věci obvykle nošené do zaměstnání lze považovat především takové svršky a takové osobní předměty, které vzhledem k povaze pracoviště, místním a časovým podmínkám, zaměstnanci zpravidla do zaměstnání nosí; vedle oděvu může jít o peněženky, tašky, aktovky, u žen kabelky, přiměřené peněžní částky, hodinky, běžné šperky (prsteny, nikoli však např. cenná briliantová brož), v současné době i mobilní telefony. Za věci obvyklé však nelze považovat žádný dopravní prostředek. Tento závěr se týká nejen osobních automobilů, ale i kol, mopedů apod. Zákon č. [65/1965](#) Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 31.12.2006 (tj. předtím, než byl zrušen zákonem č. [262/2006](#) Sb., zákoníkem práce) za předměty obvykle nošené do zaměstnání považoval i obvyklé dopravní prostředky (nikoli však osobní automobily), které zaměstnanci používali při cestě do práce a zpět (ust. § 145 zákona). Současná právní úprava však tento okruh věcí nepřevzala, a za věci obvyklé proto žádný dopravní prostředek nelze považovat. Tento závěr se týká nejen osobních automobilů, ale i kol, mopedů apod. Je jistě mimo pochybnost, že v dnešní době autem dojíždí do zaměstnání velká část zaměstnanců a „pro miliony obyvatel“ je to dopravní prostředek „z hlediska dosažitelnosti práce zcela nezastupitelný“. Nelze ovšem přehlédnout, že, kdyby zákonodárce chtěl zahrnout dopravní prostředky, které zaměstnanci používají pro cestu do zaměstnání a zpět, mezi věci (předměty) obvykle nošené do zaměstnání, jimž je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnou úschovu, jistě by tento svůj úmysl v platné právní úpravě vyjádřil. Jestliže však (oproti předešlé právní úpravě vyjádřené v ust. § 145 zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoníku práce, ve znění účinném do 31.12.2006) upravil znění ust. § 226 zákoníku práce do současné podoby tak, že z demonstrativního výčtu věcí, které zaměstnanci obvykle nosí do zaměstnání a jimž je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnou úschovu, vypustil obvyklé dopravní prostředky, které zaměstnanci používají k cestě do zaměstnání a zpět, nelze takovou úpravu považovat za přehlédnutí, nýbrž za zcela jasně vyjádřený záměr zajistit bezpečnou úschovu jednak svršků a úměrně k povaze těchto věcí také odpovídajících osobních předmětů. Z tohoto důvodu nelze připustit jakýkoliv extenzivní výklad jdoucí nad daný zákonný rámec.

Z hlediska odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci na odložených věcech podle ust. § 267 odst. 1 zákoníku práce tak nelze za věc (předmět), která se obvykle nosí do zaměstnání, považovat osobní automobil, který zaměstnanec používá k cestě do zaměstnání a zpět. *(Nicméně tento judikaturní názor Nejvyššího soudu ČR zřejmě nelze vnímat absolutně, tedy platný pro všechny případy bez výjimky. Je možno si představit odlehle pracoviště, kam není možné se dopravit veřejnou hromadnou dopravou, kam proto zaměstnanci musejí do zaměstnání zcela běžně cestovat vlastním vozem. Pak by naopak měl být vlastní vůz považován za obvyklý dopravní prostředek, tedy věc, kterou zaměstnanci obvykle „nosí“ do zaměstnání, a měla by být na místě odpovědnost zaměstnavatele ve smyslu ust. § 267 odst. 1 ve spojení s ust. § 268 odst. 1 zákoníku práce, tedy právo zaměstnance na plné odškodnění, náhradu celé skutečné škody.)* **Za osobní automobil, který zaměstnanec umístil v objektu zaměstnavatele na nehlídaném parkovišti, zaměstnavatel odpovídá pouze do částky 10.000 Kč, ledaže škodu na tomto automobilu způsobil jiný zaměstnanec zaměstnavatele (ust. § 268 odst. 2 zákoníku práce). Za zvláštní úschovu osobního automobilu podle ust. § 268 odst. 2 zákoníku práce je možné považovat jeho zaparkování na hlídaném parkovišti, které k tomu účelu zaměstnavatel zřídil. Nelze jím však rozumět parkoviště v areálu zaměstnavatele, které je pouze v dohledu vrátnice nebo hlídače, aniž by zaměstnavatel vrátnému uložil hlídat přesně určená parkovací místa.** *(Byla-li v projednávané věci možnost uložit klíče od osobního automobilu do trezoru, který zaměstnavatel zaměstnancům určil pro ukládání cenných věcí a předmětů (tedy věcí, které se obvykle do práce nenosí), neznamená to, že tímto úkonem (uložením klíčů od dopravního prostředku do trezoru) by zaměstnavatel přebíral do zvláštní úschovy i samotný automobil.)*

Nestačí-li zvláštní odpovědnost zaměstnavatele, nastupuje obecná odpovědnost za škodu

Jestliže však nebyly splněny podmínky odpovědnosti zaměstnavatele za škodu na odložených věcech zaměstnance podle ust. § 267 zákoníku práce, ani v plném rozsahu podle ust. § 268 odst. 2 zákoníku práce, je třeba posoudit odpovědnost zaměstnavatele ještě podle ust. § 265 zákoníku práce, tedy z hledisek obecné odpovědnosti. Podle ust. § 265 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu, která mu vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním porušením právních povinností nebo úmyslným jednáním proti dobrým mravům. Podle ust. § 265 odst. 2 zákoníku práce zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci též za škodu, kterou mu způsobili porušením právních povinností v rámci plnění úkolů zaměstnavatele zaměstnanci jednajícím jeho jménem. Obě citovaná ustanovení upravují tzv. obecnou odpovědnost zaměstnavatele za škodu vzniklou zaměstnanci. Předpoklady vzniku odpovědnosti zaměstnavatele za škodu však upravují rozdílně. Podle ust. § 265 odst. 1 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu, která zaměstnanci vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, jestliže příčinou škody bylo porušení právních povinností nebo úmyslné jednání proti dobrým mravům. Okolnost, zda právní povinnosti porušil nebo úmyslně jednal proti pravidlům slušnosti a občanského soužití zaměstnavatel, zaměstnanec jednajícím jeho jménem nebo jiná osoba bez jakéhokoliv vztahu k zaměstnavateli, zde není významná; rozhodující je, že ke škodě došlo při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Naproti tomu podle ust. § 265 odst. 2 zákoníku práce zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu, která mu vznikla i jinak než při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, a to za předpokladu, že ke škodě došlo následkem porušení právních povinností v rámci plnění úkolů zaměstnavatele ze strany zaměstnanců jednajících jeho jménem nebo přímo samotným zaměstnavatelem - fyzickou osobou. Předpokladem obecné odpovědnosti zaměstnavatele podle ust. § 265 zákoníku práce není, aby porušení právní povinnosti bylo zaměstnavatelem zaviněno. Zaměstnavatel odpovídá i za takové porušení svých povinností, k nimž došlo bez subjektivního zavinění jeho zaměstnanců.

Richard W. Fetter

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)